

Hlavný kontrolór obce Svrčinovec

Materiál na rokovanie
Obecného zastupiteľstva obce
Svrčinovec dňa 13.12.2023

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Svrčinovec na roky 2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024

Predkladateľ:

JUDr. Erika Sandanusová
hlavný kontrolór

Materiál obsahuje:

návrh uznesenia
dôvodová správa k stanovisku hlavného
kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu
obce Svrčinovec na roky 2025-2026
a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024

Spracovateľ:

JUDr. Erika Sandanusová
hlavný kontrolór

Žilina, 01.12.2023

Návrh uznesenia

Obecné zastupiteľstvo obce Svrčinovec

berie na vedomie

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Svrčinovec na roky 2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024.

Dôvodová správa

Hlavný kontrolór obce Svrčinovec podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladá Obecnému zastupiteľstvu v Svrčínovci Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Svrčinovec na roky 2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024.

Stanovisko
hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Svrčinovec na roky
2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024

V súlade s ustanovením § 18f odsek 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Svrčinovec na rok 2024 a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026.

Podľa ustanovenia § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obec zostavuje viacročný rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom viacročný rozpočet tvoria:

- a) rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok,
- b) rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
- c) rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b).

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2026 a návrhu rozpočtu na rozpočtový rok 2024 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z dvoch hľadísk :

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu je v súlade s ustanoveniami zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, podľa ktorého bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov :

- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

1. 2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zásadami rozpočtového hospodárenia obce a s všeobecne záväznými nariadeniami obce najmä:

- o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- o poskytovaní dotácií z rozpočtu.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Obec Svrčinovec zverejnila návrh rozpočtu pre obyvateľov obce obvyklým spôsobom – na úradnej tabuli obce na dobu 15 dní pred jeho schválením v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na roky 2024 a roky 2025/2026 bol zostavený na základe rozpočtovej klasifikácie podľa opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou MF SR na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 č. MF/005766/2021-411. Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a tiež je v súlade s manuálom MF SR pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy.

Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na rok 2025-2026 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2023 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

Návrh rozpočtu na rok 2024 je koncipovaný ako vyrovnaný rozpočet, pričom bežný rozpočet obce je koncipovaný ako prebytkový, kapitálový rozpočet ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu a schodok finančných operácií je krytý prebytkom bežného rozpočtu.

V roku 2024 sa s vysokou mierou opatrnosti predpokladá s rovnakou koncepciou rozpočtu so zohľadnením miery inflácie a s kontrolovanou konštantnou mierou úverového zaťaženia. Rozpočet na roky 2025 a 2026 je nezáväzný a bude vo veľkej miere závisieť aj od medziročného vývoja indexu dane z príjmu fyzických osôb.

Prognóza daňových príjmov verejnej správy je na rok 2024 v porovnaní so schváleným rozpočtom na roky 2023 až 2024 opäť nižšia. Možným rizikom pri tvorbe rozpočtu je zásadná zmena vo vývoji makroekonomických ukazovateľov, ktoré majú dopad na rozpočty obcí hlavne v súvislosti so zvyšovaním cien energií (inflácia, zvýšenie bežných cien), nenaplnenie daňových príjmov v takej miere a v takých intervaloch, ako predpokladá návrh rozpočtu, vznik mimoriadnych a havarijných udalostí.

Pri rozpočtovaní príjmovej časti rozpočtu obce sa vychádzalo z plnenia k 15. 11. 2023, so zohľadnením predpisov daní a poplatkov podľa schváleného o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady. Ďalej sa brali do úvahy príjmy zo zmluvných vzťahov, v zmysle uzatvorených zmlúv, ako i dotácie na prenesený výkon štátnej správy.

Tvorba návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je v zmysle ustanovenia § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spracovaný :

- a) na príslušný rozpočtový rok 2024,
- b) na nasledujúci rok po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2025,
- c) na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2026.

Viacročný rozpočet na roky 2025-2026 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet sa vnútorne člení na :

- a) bežný rozpočet – bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet – kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

V návrhu rozpočtu sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, k zriadeným organizáciám obce bez právnej subjektivity a osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu obce, k rozpočtom iných obcí.

Rozpočet obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

a)

Štátu k rozpočtu obce, ktorými sú:

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

b)

Obce k právnickým osobám a fyzickým osobám

Podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, z VZN obce ako aj zo zmlúv

c)

Obce k zriadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám, ktorými sú:

- rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií (základná škola, materská škola a základná umelecká škola)

Novelou zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy zákonom č. 69/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 4 ods. 6) ako aj ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. rozpočtovej zodpovednosti (čl.9 ods. 1) bolo zadefinované, že návrh rozpočtu subjektov územnej samosprávy musí byť zostavený minimálne na tri roky a musí obsahovať údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a skutočné plnenie rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Údaj „schválený rozpočet r. 2023“ zahŕňa pôvodný rozpočet, ktorý bol schválený na rok 2023 bez rozpočtových úprav. Údaj „predpokladaná skutočnosť r. 2023“ vychádza so skutočného stavu v období prípravy rozpočtu a kvalifikovaného odhadu o predpokladanom plnení rozpočtových položiek do konca rozpočtového roka 2023.

Východiskové údaje z očakávanej skutočnosti plnenia rozpočtu bežných príjmov v roku 2023, ako aj rovnomerný vývoj plnenia položiek o plnení daňových a nedaňových

príjmov predstavujú ubezpečenie, že návrh rozpočtu na rok 2024 je zostavený reálne a bez možných rizík.

Rozpočet celkom za obec a rozpočtové organizácie v eurách :

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Príjmy celkom (kapitálové, bežné, : finančné operácie)	2 558 843,00 €	2 575 430,00 €	2 763 302,00 €
Výdavky celkom :	2 558 843,00 €	2 575 430,00 €	2 763 302,00 €
Hospodárenie obce :	00,00 €	00,00 €	00,00 €

V členení :

Bežný rozpočet obce v eurách :

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Bežné príjmy celkom :	2 429 043,00 €	2 497 630,00 €	2 685 502,00 €
Bežné výdavky celkom :	1 419 454,00 €	1 488 041,00 €	1 675 913,00 €
Hospodárenie obce :	1 009 589 ,00 €	1 009 589,00 €	1 009 589,00 €

Kapitálový rozpočet obce v eurách :

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Kapitálové príjmy celkom:	00,00 €	0,00 €	0,00 €
Kapitálové výdavky celkom :	52 000,00 €	0,00 €	0,00 €
Hospodárenie obce	- 52 000,00 €	0,00 €	0,00 €

Finančné operácie obce v eurách :

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Príjmové finančné operácie celkom:	52 000,00 €	00,00 €	00,00 €
Výdavkové finančné operácie celkom :	63 768,00 €	63 768,00 €	63 768,00 €
Hospodárenie obce:	-11 768,00 €	-63 768,00 €	-63 768,00 €

Vo výdavkových finančných operáciách je zohľadnený finančný výdavok obce – splácanie dlhodobých úverov a splácanie úverov ŠFRB.

Rozpočet príjmov

Najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu tvoria daňové príjmy. Najväčší podiel na daňových príjmoch má výnos dane poukazovanej zo štátneho rozpočtu – podielová daň.

Z celkovej výšky navrhovaných bežných príjmov tvorí viac než 50 % suma výnosu dane z príjmov poukazovaná územnej samospráve zo štátneho rozpočtu.

V návrhu príjmov z dane fyzických a právnických obec vychádza z očakávaného vývoja príjmov, ktorý je závislý na budúcom ekonomickom vývoji v SR. Podkladom pre návrh výšky príjmu podielových daní obce sú výsledky zasadnutia Výboru pre daňové prognózy (VpDP). Ide o odhad strednodobej prognózy podielov z výnosu daní pre samosprávu.

Kapitálové príjmy a výdavky

Kapitálové výdavky súvisia s naplňovaním a realizáciou investičných zámerov obce na vypracovanie projektu a výstavby cesty k novému cintorínu.

Rozpočet výdavkov

Rozpočet výdavkov bezprostredne nadväzuje na rozpočet príjmov. Ich reálnosť z hľadiska návrhu rozpočtu bežných a kapitálových výdavkov vychádza z každodenných potrieb obce a z programového zamerania obce v rozpočtovom roku. V návrhu rozpočtu výdavkov sú zohľadnené najmä výdavky na zabezpečenie verejnoprospešných služieb v obci. Pri ich naplňovaní poukazujem na dôsledné dodržiavanie zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ich efektívne, hospodárne a účelné využívanie v zmysle zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole v znení neskorších predpisov. Pri kapitálových výdavkoch pripomínam dôsledné dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní.

Obec v roku 2023 poskytla v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce vo forme dotácie finančné prostriedky vo výške 5 000,00 € občianskym združeniam, ktoré uskutočňujú kultúrne a športové aktivity v prospech občanov obce. Pre činnosť TJ Beskyd bolo v rozpočte vyčlenených 12 000,00 €.

Obec v návrhu rozpočtu poskytuje v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce vo forme dotácie finančné prostriedky vo výške 4 000,00 € občianskym združeniam, ktoré uskutočňujú kultúrne a športové aktivity v prospech občanov obce. Pre činnosť TJ Beskyd je v rozpočte vyčlenených 15 000,00 €.

Pri naplňovaní výdavkov rozpočtu obce odporúčam priebežne sledovať naplňovanie príjmov rozpočtu obce a priebežne navrhovať prípadné zmeny, resp. rozpočtové opatrenia v súlade s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi obce.

Zhrnutie

Návrh rozpočtu obce Svrčinovec na rok 2024 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026 je spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ich vykonávacími právnymi predpismi.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami obce a vnútornými predpismi obce.

Obec Svrčinovec dodržala ustanovenie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov tak, že návrh rozpočtu sprístupnila v obci obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote.

Pre zabezpečenie navrhnutých ukazovateľov rozpočtu na rok 2024 je dôležité dodržiavať pravidlá rozpočtovej disciplíny na zabezpečenie financovania všetkých samosprávnych činností obce. Vo zvýšenej miere bude nutné, vzhľadom na rizikovosť rozpočtu kapitálových príjmov, sledovať celkovú vyrovnanosť rozpočtu.

Na základe uvedeného, odporúčam Obecnému zastupiteľstvu obce Svrčinovec:

1. Návrh rozpočtu Obce Svrčinovec na rok 2024 schváliť
2. Návrh rozpočtu Obce Svrčinovec na roky 2025 až 2026 zobrať na vedomie

Dňa 01.12.2023

JUDr. Erika Sandanusová
hlavný kontrolór obce Svrčinovec